

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 11 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többeszedő hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön bék. 30 kr.

Kossuth Lajos emléke.

Az öröm hangosan kiáltó szava után töltse meg a levegőt a gyásznak zokogó siráma . . .

A hősi halálban megdicsőülteknek apoteózisa után következék mindjárt a 45 évi számkivetés keserőségének a haza javán a hazán kívül munkálkodásnak könyvet facsaró szomorú históriája.

Mert kegyelmes az Isten, ami Istenünk, a magyarok Istene. Megengedte, hogy örök időkig vigasságban, örömben és a lelkesedésnek szent mámorában ünnepeljük márczius 15-ikét, a szabadság hajnalának emlékűnnepét s csak mikor elszáll a mámor, akkor ébredjünk a borzasztó valóra.

Támasz nélkül vagyunk, ki fog már ezután nekünk, magyaroknak meunyei szózatokat üzeni e földön? Leesett a mi fejünknek koronája!

Igy sirtunk négy esztendővel ezelőt márczius 21-én, mikor a kalandárium tavaszt hirdetett a magyarnak, a levegőben pedig fekete hollók kárognának és hirdették rikácsoló szavakkal: kidőlt a magyarnak hatalmas oszlopa, a ki mint világitó torony állt felettünk őrt 45 évén keresztül, a reménynek és bizalomnak fáklyája vala előttünk és akihez esdő szóval járultunk mi és a mi apáink naponta, — a mint elhangzott ajkunkon az Istenhez az imádság, —:

— *Gyere haza Kossuth Lajos!*

És ő négy esztendővel ezelőt hazajött, de a két világrész legnagyobb szónokának ajkai némák voltak, mert bezárlának mind örökön örökre.

És azóta szomorú a magyarnak élete, — ha elcsüggedünk, munkánkban biztatól hiába hívjuk őt, — elveszett, összeomlott a remény, hogy valaha még visszajön, elsötétült a jövőnek Phárosza felettünk!

Oh, micsoda rövid is az ut az örömtől a siralom gyászáig! Őt rövid nap csupán, egy lélekzet a nagy mindenségben s nekünk egy világ!

Még látjuk, mint elevenedett meg szemünk előtt az ötven esztendőnek előtte feltűnt daliás időknek ragyogó világa s íme mi gyorsan borul el egünk, sötét éjjelre változván ragyogó nappala.

Egy pillanat előtt fülünkbe zúgtak még lelket megrázó bűbajos szavai:

— Uram, midőn a szöszékre lépek, hogy felhívjam önöket, mentse meg a hazát: a pillanat nagyszerűsége szorítva hat le keblemre

— Megadjuk!

— Uram, kérni akartam még önöket valamire; arra, hogy ne vegyék e kérést a miniszterium részéről olyannak, mintha magának bizalmat akarna szavaztatni, de önök felállottak, mint egy férfiú s én leborulok a nemzet nagysága előtt! és csak annyit teszek hozzá, hogy ennyi energiát a kivételben, mint amennyi lelkesedést tanusítottak az elhatározásban s Magyarországot a pokol kapui sem döntendik meg!

Oh micsoda példaképe az önzetlenségnek! Hogyan vernék a mellüket a mai óriások:

— Ezt nekem köszönheti az ország!

De el, ti sötét képek, — újra Kossuth tűnik fel előttem, mikoron feláll s kimondja, hogy bocsáthat reá az Isten nyavalyát, megpróbálhatja bármiképen, de ő többé az ausztriai háznak alattvalója nem leszen és szavára megreszketnek a debreczeni nagytemplom falai: a magyar nemzet országgyűlése az uralkodó-házat trónvesztettnek nyilvánítja . . . és az egész nemzetből csak ő tartotta meg a szavát!

De hallgassunk csak tovább, mit beszél a tavaszi szellő?

— Jóslatot mondok, hazámfiai! . . . Irtódom magamtól, szinte azt látom, hogy megnyitotta előttem Isten a jövőndő kapuját, mert mindaz, a mit még megjósolék, oly iszonyatos módon beteljesült!

Íme, beteljesült! A magyar legyőzetett, mert nem tudta legyőzni önmagát s Kossuth Lajos száműzetésében halt meg, mert meg tudta tartani kimondott szavát, a magyar nemzet pedig azzal fizetett neki, hogy kitörölte törvénynyel tagjai sorából s ma maga felett urnak, parancsolóknak, érdekei felett alkudozásra méltónak ismeri el azt, a ki még a temetése elől is megszökött, holott országos határozat szerint beszélnie kellett vele koporsója felett.

Kossuth Lajos, bocsáss meg nekünk, hogy nem vagyunk méltók hozzád, mert íme beismerjük és bánkódunk miatta . . .

Legyen áldott a Te emléked örökre!

Kohányi Gyula.

B E L F Ö L D .

Az április 11-ki felirat. A képviselőház igazságügyi bizottsága kebeléből kiküldött al bizottság, mely az apr. 11-én a királyhoz intézendő Zsigárdy-féle felirat átdolgozására küldetett ki — mint értesülünk — már elkészült munkálatával. — Az új felirat lényegében marad a régi, csak néhány kihagyást és jelentéktelen stiláris módosítást eszközöltek benne. Magától értetődik, hogy az ellenzék a felirati javaslatot sem fogja elfogadni és így annak tárgyalásánál nagyobb szabású vita indul meg.

Az üres miniszteri szék. Egy idő óta mindenféle híreket terjesztenek a király személye körüli miniszteri állás betöltéséről. Egyebek közt azt is híresztelik, hogy a kormány megkínálta ezzel az állással ifjabb Szechenyi Imre grófot, ki azonban nem fogadta el. Biztos forrásból úgy tudjuk, mondja a felhivatalos Budapesti Tudósító, hogy a kormány ez állás betöltéséről nem csak hogy senkivel sem tárgyalt, tehát ifjabb Szechenyi Imre gróffal sem, de tudomásunk szerint a kormány egyik egyáltalában az a szándéka, hogy ez állást egyelőre be se töltsék és hogy ideiglenesen még továbbra is a miniszterelnök lassa el.

A képviselőház ma szombaton d. e. 10 órakor ülést tart, a melyen folytatják az 1898-iki állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ma várják Apponyi Albert gróf felszólalását is. Az ülés végén Polónyi Géza fog interpellálni.

A lelkesi jövedelmek. A képviselőház közoktatásügyi bizottsága Csáky Albin gróf elnöklésével tegnap ülést tartott, melyen megvitatotta a lelkesi jövedelem kiegészítéséről rendelkező törvényjavaslat előadójának Tuba Jánost. A bizottságban ezután a törvényjavaslat tárgyalásának módokról rövid vita folyt, a melyen az elnök és Wlassics miniszterén kívül Saghya Gyula, Molnár Ant., Boda Vilmos és Mezei Mór bizottsági tagok vettek részt. Wlassics miniszter kijelentette, hogy a törvényjavaslatához maga is fog néhány módosítást ajánlani, a melyeket még a tárgyalás megkezdése előtt közölni fog a bizottság tagjával. A törvényjavaslat fontosságára való tekintettel, és a tárgyalás megköny-

nyítése végett viszont a maga részéről is kérte a bizottság tagjait, hogy módosításait előre tudassák vele.

A kvótatárgyalások. Kitűnően informált helyről kapja M. g. a következő értesülést: A magyar kormány az osztrák miniszterelnököt és két szakminisztert holnapra várja Budapestre, hogy a küszöbön levő kiegyezési javaslatok benyújtására nézve minakét oldalon megállapodásra jussanak. A két kormánytanácskozása igen rövidnek lesznek, mert főleg arra fognak szorítkozni, hogy az osztrák kormány ki fogja jelenteni, készséget, hogy elvállja a felelősséget a gazdasági javaslatoknak az osztrák reichsrath által való elfogadtatásért, ellenben a kvótára nézve nem. Eppen ezért a kvóta-javaslat nem lesz a javaslatokban. A két kvóta bizottság legközelebb meg fog választani. A magyar bizottság tagjai maradnak a régiak, miután a kormány meggyőződött arról, hogy Falk Miksa a régebben elfoglalt makacs álláspontról engedni hajlandó és egy új indítványt fog megfogalmazni. A két kvóta bizottság egymás közti tárgyalásai nem lesznek hosszadalmasak, csak szóbeli tanácskozások lesznek azok, melyek valószínűleg arra fognak vezetni, hogy a kvóta számának megállapítására mindkét oldalról a bizottságot küldenek ki. Thun gróf osztrák miniszterelnök, Kaizl és Barreiter miniszterek vasárnap reggel Budapestre érkeznek és még a délutáni folyamán tárgyalni fognak a magyar miniszterekkel a modus procedendirol s egyben megállapítják az időpontot, amikor mind a két parlamentben benyújtják a kiegyezésre vonatkozó javaslatokat.

Márczius 15-ike és a nemzetiségek.

Debreczen, márczius 19.

Nagy fanyag és méltó megemlékezéssel ünnepelte a magyar nemzet márczius 15-ikén a 48-as esztendő nagy márczius idusának fel-százados évfordulóját. Hasztalanul kísérte meg a kormány, hogy a nemzet figyelmét a nagy napsról elterítse, hasztalanul teszi a böles képviselőházi többség márczius 15-ike helyett április 11-ikét nemzeti ünnepé, hasztalan hirdették a subvencionált lapok, hogy a királyi szentesítés ténye lényegesebb és döntőbb

a nemzeti üjjászületésnél, érezte Magyarország népe, hogy márczius 15-ike adott politikai szabadságot, állami függetlenséget, társadalmi egyenlőséget és ezen nagy napnak emléke van minden időkre a nemzeti kegyelet érczetűvel a magyarnak szívébe vésvé. Egész Magyarország ünnepelt, kicsiny és nagy, szegény és gazdag részt vett a nemzet nagy örömeiben, távollétükkel országjárta csak a nemzetiségek tündökölték.

Gyalázatosabb és vakmerőbb tüntetést képzelni sem lehet, mint a nemzetiségek távol maradását onnan, hol a magyar nemzet, melynek ők is tagjai, polgárai, legnagyobb emlékünnepét üli. És első sorban a bün sulya az oláh izgatókat terheli, kik az egész román népet távol tudták tartani attól, hogy a nemzettel együtt ünnepeljenek.

Tudjuk, hogy az izgatók halált ordítanak a magyar nemzetre. Tudjuk, hogy ez a kenyerök, izgatásuk a kereseti forrás és fizetett zsoldért elég nyomorultak, a szegény népet felhasználni aljas czélok eszközévé De, bármiként dühöngjenek is a magyar állam ellen, miért nem akarnak ünnepelni márczius 15-ikén? Hiszen ez a magyar nemzet minden polgárának, így a nemzetiségek képezőnk, így az oláhoknak is egyforma jogokat és szabadságot biztosított. Hiszen akkor éppen úgy felszabadult az oláh a szolgaság alól, mint a magyar. Hiszen ama nagy napon az oláh urbéres éppen úgy fel mentve az urbéri viszony terheitől, mint a magyar és nemzetiségi különbség nélkül egyenlő polgárokká lőnek e hazában, egyforma előnyt nyújtott nekik a sajtószabadság, a törvény előtti egyenlőség, a közös teherviselés és márczius 15-dikének minden nagyszerű vívmánya, Ellen-séges indulattal miért vannak hat márczius 15-dike ellen?

Avagy az faj az oláhoknak, hogy 48-ban véget ért szolgaságuk? Annyira elvakultak és örültek, hogy visszavánják a szolgaság nyomoruságos állapotát? Nem emlékeznek arra, hogy 48 előtt papjaik is ott szántottak paraszti módjára bocsorban a földet és ha a földes urnak olyan szeszélye támadt, deresre húzatta a tiszteletreméltó pópát, ki most esztelen szene vedéllyel izgatja hívóit a magyárság ellen? Ugy látszik, ezeknek az embereknek megfelelőbbek volnának most is a 48 előtti állapotok és többet érne, ha sok vitatkozás és érveles helyett ma is a szolgabíró hajduja esipős ha-

A „DEBRECZENI” TÁRCAJA.

A halál macska.

— A „Debreczeni” eredeti tárcája —
Írta: H. J. Móricz Pál.

Az öreg Miklós beszélte, tehát igaznak kell lenni. Mert az öreg Miklós már rég, rég reg megette a kenyereket a javát, abból az időkből való pasztor, mikor még egy hetre hét kenyert adtak a juhászoknak, hogy juttathasson belőle a farsangi kergető nagy, fehér lompos kutyának is. Az pedig már regeni volt, 50—60 esztendejénél is több ideje lehet annak, akkor még sok nádas, sok liget volt a mi határunkban. Ha hőmpölygött tavasszal a tiszai áradás, egy-egy nagyobb szigeten őszig ott legettetett nyájával a pasztor ember, mert a tenger víz nem is igen eresztette más-hová, — csinakon, tutajon, gazlókon úgy térültek-fordultak fele, mikor már gondoltak a gazdak, hogy fogytan a tarisznya és ponszedik a kenyér.

Biz rég ideje annak, hogy ott állott, sugogott virágos fejével a tenger széles nádas, melyben a farkas is talált fészket, a fűzfaknál pedig vidra leselkedett a halra. . . . Az öreg Miklósnak hát nem is állhatott érdekeben a hazugság, hosszú ezüstös volt a baja, mellét betakarta fehér szakállja, széles pasztor kalap árnyékot vetett egészséges, de kiszikkadt öreg arczára, télen-nyáron bundában járt a vén juhász. A bundának majd a bolyhos, szőrös része volt belül, majd a sima, a virágosabb, a kivarrott oldala kívül, a mint az idősök fagyra vagy melegre következett.

— Már én csak a mondó vagyok, hogy gonosz, csufondáros állat a macska, kezdte hát egyik este az öreg Miklós, hüvelykeujjával pipájában lenyomkodva a nehez illatu, éretlen kupa dobányt, mely alig hogy megfogta a tüzet. Kint ültünk a nádkaramos kunyhójanál, mert vénségére, a labai miatt, dinnye csősz, méhész lett belőle. Már este volt, de a levegőben még visszazsibajgott a hűző madarak zúgása, esillagok pisllakoltak a két szarvával a negyedrés hold, mint valami boszorkány jel az égen. . . . A tűz meg-meglobbant előttünk, de csak parázosan és a kis fekete, „puh kutyá”, az öreg Miklós kutyája, mint valami lelkes állat úgy nezett reánk okos, kerék szemével. Pasztori embereknek nagyon becses az ifyfajta kutyá, de különösen ha még szuka is, de meg ha még farkaskörme is van hozzá, mert tudni való: az ilyen állatot nem fogja a veszettség sem, ennek pedig az is van, másfel ezüst forintot, veka búzát, meg egy negyedrészt bárnyit ígértek már ezért a kutyáért, de az öreg Miklós nem adta. . . .

— Csak nem is tisztá állat a macska, kezdett hát a mondókába az öreg Miklós. — Boszorkányság annak a nézése. Fjészaka, mint a lang sokszor úgy világítanak fertelmes zöld szemei, sőt borus éjszakán, mikor néha a villám is nagyokat cikázik — már én látam — csak alighogy végig simítottam a macskának felborzolt hátán, szörin egyszerre úgy pattogott belőle a szikra, mint ihol ni — ebből a parázsból! . . . Már pedig igaz hit-tel nem történhetik ez, akarmiként is latol-gatjuk a dolgot. . . .

Vak sötétség is van, az erdő felől csak

nagy morgás. Az akasztó domb tetején mintha ezüstös tűz lobogna, mikor végig pattan a sötétségben az ítélet haragos lángja? Fent fekete, tromba alakok — felhők kavarnak, de úgy mintha csak birkózva hajingálnak egymást, hát mi ez? . . . A többi állat, az ember is, reszket, buvóhelyet keres, mint a vadmadár, csak a bagoly, a denevér csapdos, meg a macska duruzsol, mintha öröme telne a viharok vad játékában. . . .

— Hogy láttam már halál macskát, hogy milyen az? Hisz csak várjatok, hisz mindjárt reá térek. . . .

Nem mind fekete az, nem! Nem is a szín határoz nála! Lehet az ordas és rozsdás vörös feltokkal és rem sovány, sovány, hogy a csontjai is szerte zörögnek. Azelőtt soha sem láttam a házad tájkán de egyszer estendőt, mikor már az estike virága is kinyitotta töleeres szirmait, a Mária asszony képet evvel a viraggal ne bokretázzatok fel hat egyszer csak nyávgóást, miakolást hallasz valamely oldal felől, de olya nyekergősen, olyan nyá idegen kandur sündörködik felé. Ha reá kiáltasz — megáll a fertelmes zöld szemével anként kigyozkodik reád, hogy a véred is meglóbban bele, mintha igézés alá kerültél volna, akkorátusan úgy érezed. . . . Azután újból nyávgóni kezd, de mintha csak gunyolkodna! a farkával is csapdos, a fogai hegyesek, fehérek; ha pedig megsajnálnád, kegyért dobnál neki, azt meg sem eszi, ott hagyja, de a bogarak után kapdos és azokat a rut, kövér földi békákat szaggatja a körmeivel, a mérges varangyokat. . . .

tasu nádpálczával szolgáltató nekik az igazságot.

Valóban kíváncsiak vagyunk, mivel tudják indokolni a nemzetiségek, hogy nekik nem ünnep márczius 15-ike. Az izgatók álláspontjáról vizsgálódván, még így sem lehet elfogadható alapot találni arra nézve, hogy e nagy nemzeti ünneptől húzódozzanak, hiszen a legnagyobb hazudozással sem lehet eltagadni a 48-as vívmányoknak minden magyar polgárral közös előnyeit. Nincs is más oka a nemzetiségek hebehurgya álláspontjának, mint az, hogy gyűlölet igazgatja őket igazság helyett és okatlanul inkább saját ünnepeiket megtagadják semhogy a magyarral még örömben is osztozának.

Mely megbotráncok kelt minden vidéken hazánknak, hogy a nemzetiségek szembe mernék szállani e nemzeti közérzettel. Jól meg fogjuk ezt jegyezni és oda illesztjük a bűnök hosszú listájához, melyeket nemzetiségek ellenünk elkövettek. És különösen jegyezzé meg a nemzetiségek ezen újabb merényletét ami vidékünk, mely az itt lakó nemzetiségeket évenként ezekkel és ezekkel segítyezi, de midőn az egész környék ünnepe, a nemzetiségek között csak az egyetlen görög katolikus papnak volt bátorsága ünnepi isteni tiszteletet tartani.

Majd ejön meg az idő, midőn a magyar ság megújja a nemzetiségek vakmerőségét és megtorolja a gyalázatoságokat, — melyeketők már most nap-nap után a nemzet ellen elkövetnek.

—ns.

KÜLFÖLD.

Az új rend Ausztriában. Thun gróf osztrák miniszterelnök hétfőn mutatja be kabinetjét a reichsrath mindkét hazának. A programmszerű nyilatkozata, a melylyel Thun gróf ezt a bemutatást kíséri fogja, alighanem igen rövid lesz. Mint parlamenti körökben bírlik, Thun gróf ez alkalommal nem szándékozik az alkotmányhoz való viszonyáról nyilatkozni, de ha kérdést intéznének hozzá, a válasz elől nem fog kitérni. Valószínű azonban, hogy már a legelső alkalommal nyilatkozni fog a nyelvrendeletéről, még pedig oly értelemben, hogy a Gautsch báró által kibocsájtott nyelvrendeletet teljesen a magáévé teszi, amde azt epp

Ha pedig megdöbtad — elszalad. Napközben nem is látod, de mikorra beesteledett, hát ismét csak ott jajgat, ott siránkozik, ott nyihorász ablakod alatti, hogy belefájul a szived, beleborzadól és hiában kergeted el, ejön minden este.

— Hát oszta miért?
— Miért? Mert megérzi előre a halott szagot, a halál szagát ép mintesak a bagoly, mely rikoltva mondja a szomorú jövendőt.

— Es azian mit csinál?
— Furesa! Mit csinál? Mikor a Lörincz felesége meghalt azota olyan hóbortos, hat nem hallották volna maguk?

Akkor is már hetekkel előbb úgy járt oda az a tisztatlan gonosz macska, és rittig meghalt az asszony. Kiterítették szépen, a mint szegény ember parjához illik. meggy-színre festett sötét piros koporsóba. Nyár volt, az a lanyhító, lomha esti meleg, melyből lebgyad a fű, a virág, mely nem enged elhullani a harmatot. Az asszony a nagyházban*) volt kiterítve. Szép, fiatal asszony volt, mintha csak aludt volna. A virasztó asszonyok a kisházba átmentek falatozni, a halott a zárt ajtók mögött egyedül maradt. A kiskertre nyíló ablakot nyitva hagyták hogy a virágok szaga bejövön, elnyomja a nehez halotti szagot, talán már éjfél is lehetett mert kurtantottak a kakasok.

Most Lörincz a kiterített asszony férje betekintett a halottas házba. Szalás, csontos, katonavis-ember volt. Nagyot sikeltott mintha csak a szive szakadt volna meg, le

*) A Hajdúságban az ünepies alkalmakra a nagyobbik szobát nevezik így a parasztlak.

ugy, mint Gautsch, csak ideiglenes intézkedések tekintetében. Thun gróf már legközelebb ki fogja jelenthetni, hogy a miniszterium elkészült a nyelvtörvény tervezettel, mely a nyelvrendeletek helyébe fog lépni és hogy a kormány ezt a törvényt be is fogja terjeszteni, a mint a képviselőház megválasztja a nyelvbizottságot, a melyhez a javaslat nyomában utasítatnék.

„A megsértett honvédzászló.”

Debreczen márczius 19.

A „Debreczeni Ujság” e czim alatt rohan ki Márczius 17. 79. számában azok ellen, akik az öreg honvédekkel letették a zászlót a templom előszobájában. Ebből „Magyarország védasszonyának”, de együtt annak a honvédzászlónak megsértése ellen is lamentációt kerekít, amely zászló „a nagy idők emlékeképpen a legnagyobb tiszteletünkre érdemes” végre azt kívánja, hogy „a tapintatlanságból eredő odium kímélje meg Debreczen városát és érje azokat, kik inszcenáltak”.

Ha ez a cikk rossz értesülésből eredve, csak szenzáció hajhászás czéljából íródott volna, nem reflektálnánk rá olyannak tekintenők, mint amilyenektől hemzsegnek mostanában az Ujság rovatok s vonják a rendeltetésük az, hogy magokra vonják a közönség figyelmét — Reklam.

De ez a cikk a rossz értesülést magáévé, meggyőződésévé teszi mint egy modern Jeremiás lamentációt ir felette Szűz Maria védelmére, a honvédzászló dícsőítésére Debreczen város hazafias jöbirenek odiumtól megmentésével s ez odiumnak azokra háritása végett, akik elfogultságból — bizonyosan felekezeti elfogultságot ért inszcenáltak a zászlósértést.

Hozzá kell tehát szólnunk. Tesszük ezt annak az állítólagos zászlósértés: tény történetének feltárásával.

A tény az, hogy az agg egyenruhás honvédcsapat a debreczeni csatából megmentett harci zászlót, ami birtokában van s ünnepléses felvonulásakor Márczius 15-én a főiskola imatermébe Okt. 6-án a r. kath. templomban a 13 aradi vértanu rekviemére magával szokott vinni — most az oratoriumból a ref. nagy templomba átmenetelkor a templom előszobájában letette.

bukott a földre. A halott fejénél ott pislakolt két viaszgyertya. A zajra a többi viasztlók is beszélgetni kezdtek az elalé emberrel,

— A halott, a halott, dadogta első szavával, kezét személe tartva, mintha csak valami remlátást akart volna előzni.

Most a többiek is megnezték a halottal. A szép fiatal asszony arca össze vissza volt marva, az orra leharapta, a fülei is . . .

— Mikor bejöttem, egy csunya veres macska volt itt, zöld szeméi langgal égtek. épp a halott mellén ült, karmaival, fogaiival lépte, vágta a halott orozáját, atól aléham így el, — mondta el Lörincz borzongós zaváros szemmel, mint aki megtébolyodott.

— De már magam is láttam egy ilyen macskát, mondta az öreg Miklós, mikor a nagyobbik fiam meghalt, de mi nem hagytuk őrizó nélkül a halottat, mert tudtam, hogy a gonoszok még megcsufítják.

Nagy a gonosz hatalma! Ejnek idején, mikor a nagy árvizek jartak, mi zugott egy a virágos fejű nádashoz, a puli meg a nagy fehér kutyák, mire vontoztak egy egyre szünet nélkül? Nem a szél volt az urfi! És én is mikor láttam a libegős langokat, csak a fejemre huztam a bundám, pedig még akkor erős legény voltam, egy ütésre leütöttem a farkast, szarvánál tepertem a földre a megvadult bikát, de nagy a gonosz hatalma, — mondom, tisztátalan állat a macska! mondta, beszélt volt a hamvadó tüznél az öreg Miklós, mikor két szurással a negyedrészt hold mint a hosszorkányok jele úgy uszott a betegszinü rezes felhős égen.

Az a kérdés, hogy miért tette ott le és miért nem vitte be a templom belsejébe magával. Így kívánta-e ezt valamely kívülről jövő presszió, ami felekezeti elfogultságból származott? . . .

Nem! . . . ezt senkisé sem kívánta, senkisé sem követelte. A Honvéd csapat maga elhatározásából hagyta a templom-előszobájában zászlóját egy nem egyenruhás öreg honvéd felügyelete alatt. Az ok, a miért nem vitte be, nem felekezeti elfogultságból származott, hanem, hogy felekezeti elfogultság megnyilatkozására alkalmat ne szolgáltatasson — ovatos-ságból. Hallotta ugyanis a csapat, hogy a puritán reformátusok közt is lehet, van olyan elfogult, aki talán megbotráncoknék, hogy ha a szentek képeitől és ilyes vonatkozásu jelvényektől pusztá templom falai közé bevihetnek egy szűz máriás lobogó. E megbotráncoktatásnak még csak tehetőségét is kikerülni akarta a honvédcsapat.

Nem jött tehát itt semmi akarat nyilvánítás kívülről, ref. egyházi testülettől vagy valami tekintélytől, mely azt rendelte volna, hogy a honvéd zászlót a templomba be ne vigyék. Sőt a legilletékesebb egyházi hivatali személyiség, amidőn erről megkerdezte: határozottan azt mondta, hogy a főiskola imaházába tavaly vagyis minden márczius 15. ünnepélyen be szokták vinni, pedig az is templomjellegű helyiség, ha vitték be már valamikor ref. templomba, tegyenek azon gyakorlat szerint most is sat.

Látni való, hogy a „Debreczeni Ujság” trónusa, amellyel azt akarja elhitetni, hogy az öreg honvédekkel letették a templom előszobájában a zászlót: czélzatos ferdítés, melyben igazán része van, a tendencziózus elfogultságnak, mely a Debreczen tulnyomó részét tevő református egyházhoz tartozók türelmét, hazafiaságát diszkreditálni akarja, s azzal a hamis pathosszal akar maga iránt hitelt szerezni, hogy a Debreczen városára ebből származó odium-tól való féltelmében sajong sat!

Ne feltse a t. „Debr. Ujság” Debreczen városára hazafiaságának jóhitelét a református elfogultságtól, ami még ha vallás terén az orthodoxia lejtőjére jutna is, evangéliuma főpontjának tartja: „A haza minden előtt”. Ne feltse a honvéd zászlót sem az e részről nyilatkozó tiszteletlenségtől: mert a magyar nemzet felekezete látta azon az önvédelmi harcra híváskor a Szűz Maria képet, de látta más oldalán a magyar cimert is; és minden lelkiismeretbeli kétség nélkül esküdött az alatt a haza védelmére 1848-ban. Es tudhatja R a k o c z i, e r. kath. magyar fejedelmi férfit elismeréséből, hogy szabadságharcának fegyverviselői kilenczted részben protestánsok voltak, ha tovább nem megyünk is a felekezes történetében. De ne feltse a magyar református neptől Szűz Maria tiszteletét sem, mert habár dogmájok: „Egy az Isten, egy a közbenjáró az ember Krisztus Jezus, s ezen kívül vallási kultusz tárgyava nem tesznek senkit is, de a Krisztus anyja iránt kegyelettel viseltetnek.”

Hogy mi értelme volt a magyar cimert mellett a Szűz Maria képenek a honvéd harci zászlón — 1848-ban a vallási egyenjogúság idejében? Ne kommentálja nekünk azzal: hogy: „Sz. Maria Magyarország védőasszonya”. Meg tudjuk mi azt egyszerűben és természetesebben fejteni. Ráfestette a magyar kormány e kép-t, mert szükségét látta annak, hogy az uralkodó vallás tekintélyében hosszú időn át elt. r. katolikusok vallási érzését meg ne sértse, hanem inkább ápolja, mivel az ország tulnyomó részét tevő egyházbeliek százazreinek karjaira is szüksége volt a sok oldalról megtámadott hazának.

De ha a Debr. Ujság azt akarja látni az ultramontánizmus által sugallt lelkevel, hogy van protestáns elfogultság, mely templomi jelvények ellen erős tartózkodással viseltetik, hat az ön kedveert engedjük meg: hogy van . . . bizony e reformátusban sem szép karaktert megmenteni is lehetne és mentene ön is, ha a protestáns hazánkban történt hosszú elnyomatásának szomorú történetét — ami Magyarország elnyomatása idejé-

vel összeesik, ismerné, ismerni akarná. A protestáns templomok elfoglalására intézett hajszák úgy történtek, hogy erőszakkal bevitték a templomokba egy-egy r. kath. jelenyt, Szűz Mária képet vagy keresztet, kiszolgáltatták a misét. Ezzel be volt fejezve és jogosnak tartva a t e m p l o m b i r t o k á b a l e p e s.

Lassa ön! ennek a történetnek emléke nem halt még ki a magyar protestánsok lelkéből. Csuda-e, ha ennek hatása alatt alának meg ma is közülök sokan s ösztönyszerűleg tartózkodnak az olyan jelenyeketől. Önök legkevésbé csudálkozhatnak, a kik s mai modern Magyarország vallási egyenjoguságát is perhorreskálják s az uralkodó egyház hatalmi állásától függesztik fel az állam törvényeinek tiszteletét és az egyenjogú polgár testvérségét fogadják. Mindig ultramontanokat értek.

De terjünk el a rekriminációtól. Lathatja ön, hogy olvasóit veszedelmes szószban feltálat étellel traktálta meg. Jó volna, ha intézkednék valamelyes ellenzettel — a tényállászerű helyreigazítással, mert bizony a táplálék és feltálatási mód — csömörletes.

Hát azt ha kérdezzük, hogy hol vannak Önök annak a honvéd zászlónak tisztelese bebizonyításával — tettekben, mit felelnek azt a zászlót hordó agg harcosoknak? Pedig mi-ként a szó elröpül, ez ügyben az oly irás, mint az önéké, — sem ér semmit... itt facta manent!

— a — r.

A kpvisesóház tegnapi ülése.

— Budapesti levél —

márcz. 19.

Juriss Mihály, a neppárt öreg papja, kezdette meg a mai vitát, sürgetvén a katolikus iskolák részére az állami segélyt, — de minden feltétel nélkül, mert megszorító feltételeket azt az egyház el nem fogadja. Hogy erre joga van a katolikus iskoláknak, — azt az öreg pap ezzel a latin dikciózól tárogatta:

— El nos sumus filii Abrahamae, — exceptus heribus varnaensis et stomfaensis.

— Roszival! Roszival! larmázott Zmeskai Zoltán, a miért is rendreutasítást kapott először.

Roszivalnak szemöldökei idegesen mozgottak.

A zsidóság védelmére Neumann Armin kelt fel, fejtegetvén azt az áldásos működést mit a zsidó «kezműves és földművesképző egy-let» kifejt, Mócsy Antal erre a beszédre szemelyes kérdésben válaszolt, kijelentvén, hogy ő nem vonta s nem vonja kétségbe a zsidó polgártársaink hazafiságát.

A közép és kisbírtok pusztulását fejtegette hosszasan, — behatóan Benyovszky Sándor gróf. Utána Molnár János, a neppárt ez idő szerinti vezére mondott harcias, agresszív beszédet, melyben nyíltan kijelentete, hogy igenis a papok bele fogják vinni a politikát a templomba és a szószékbe, mert a liberálisok belevitték a vallást a politikába.

A jobboldal ellenkező mozgott ennek a kijelentésnek a hatása alatt, Zmeskai Zoltán pedig megint azt kiáltotta:

— Roszival! Roszival! A miért rendreutasítást kapott másodszer.

— Eljen a keresztény reakció! Ezzel végezte beszédét Molnár apát, — mire Szilágyi Dezső, az elnök az ülést felfüggesztette.

A szünet utáni részét az ülésnek Daranyi Ignác földmívelési miniszter foglalta le magának. Beszéde hosszú volt, de egyetlen momentumot nem tartalmazott. Megint föl, sorolta azokat a kormányintézkedéseket amelyek mellett Magyarország gazdasági állapota odáig jutott, ahol ma van. Rosz néven vette Horánszkyt, hogy az ezeket az intézkedéseket «apró-cseprő dolgoknak» nevezte.

— Hát olyan apró dolog a marhatenyészés? — kérdezte.

— Roszival! Roszival! kiáltotta rá hirtelen Zmeskai Zoltán, általános nagy derűtség között, amiért is rendreutasítást kapott harmadszer.

Daranyi tovább polemizálgatott és dicsekedett jobbra-balra, de kevés szerencsével.

— Ilyen nehéz időben olyan kormányra van szükség... —

— Mint ez! — kiáltották bele a baloldalon, a mi a frappáns ellentétet fogva ropant komikusan hatott.

A neppártot nagyon felháborította azzal, mikor Mócsy felekezeti gyűlölködéssel vadolta.

— Ez rágalom! ezt nem tűrjük! Tiltakoztak, élőkön a ma nagyon harcias Zmeskai.

Majd módjukban lesz a ferditést helyre igazítani, de nem a beszéd alatt! csitította őket Szilágyi.

Daranyi egy pár nagybangu frázissal a beszéde végére ért, mire a vita folytatása holnapra maradt.

Színház.

1848 Hadak útja.

V e r ő György erdekes jubilaris színművének az 1848. a H a d a k u t j a -nak sikere folytán tegnap is e látványos ujdonságot adták és pedig a szegényebb sorsú népi iránti tekintetből, a szállításított helyre rakással. A színház majdnem egészen tele volt; a nép felfogta a nagyhatású színjátékban rejülő nemzeti szellemet, megtöltötte a színházat. Érdekes volt látni, amint ezek az emberek: férfiak, nők és gyermekek vegyest, akiknek az arcait sohasem találjuk a közönség között, mert bizony nem telik nekik, intelligenciájuk pedig oly szívesen kívánja a színházat, elfogadják a kirgő családi páholyokat, új képet adtak a nézőtérnek. Színészeink nem törődve az ötödik estevel járó fáradság keserűségével, örültek, hogy a közönség nem a gáncsolódóknak, de nekik adott igazat és járszotok, szavaltak, harszottak és énekeltek jó kedvvel. R á c z Károly pedig huzta úgy, hogy a szívünk majd utána szakadt a vonójának. Még felvonásközben is mindig magyar nótát húzott, a mint illik 1848 emlékéhez. A darab most már kellőképpen megrövidítve került színre, a kevésbé hatásos részeket kihagyták belőle s a közönség is ügyelmes volt az immár ötödször játszó színészek iránt; habár lelkesedett szívből és ragyogott az arca az örömtől, a felcs íméltetések elmaradtak. Hogy egyes szereplőkre áttérjünk Komjáthy, Fenyéri, F. Kállay Lujza, Szathmáry a régi jók voltak, Bartha igen sikerülten mutatta be a gyűlöletes dűllő biztost, Halmi Margitnak is minden jelenése nagy hatást keltett, hogy pedig azokra térjünk át, akik kelemes meglepetést okoztak játékuikkal: V i d o r o n kezdjük, aki lassanként eltanulja Petőfinek a mozdulatait is, a kitűnő külső alakja mellé, hogy a heve nem volt benne teljesen arról nem tehet, — azonban így is nagyon szépen szavalt a 6-ik képen s a Talpra magyar! is elfogadható volt. S e r f ő z y Zsén a «Busul a lengyel»... éneklésében valóságos meglepetést keltett, az olyan szép volt, R u b o s pedig a sánta Mihók nagy hatása szerepéért az utolsó jelenetben nyit színre kapott tapsot, amelyet valóban meg is érdemelt. Sziklai szerepét az utolsó pillanatban S z e n t e s vette át s elfogadható alakítást nyújtott, mé g a szerepét is tudta, a mit kíséretül nem is vartunk tőle. Csak a rendezésre gyűzünk meg annyit, hogy Petőfi halálát a szaguldó kozákok okozták s így azok lovainak dobogását a felhőfüggöny mögött hallatni kell. Kétségtelen, hogy a főváros közönsége és sajtója, de meg a vidék többi előbbiek városainak színházában is oly fényes fogadtatást aratott történeti színmű még többször fog közönséget vonzani nálunk is.

Ujdonságok.

* **Kossuth emlékünnepe a főiskolában.** A főiskola derék ifjusága nem engedte el maga mellett emlékezés nélkül a mértföldmutatókat. A szabadság napja után a gyász óái is megihletik, mint ezt a következő meghívó mutatja: A debreczeni főiskolai magyar irodalmi társulat a főiskolai énekkar közreműködésével 1898. évi márczius hó 21. délután 5 órakor a főiskola dísztermében Kossuth-emlékünnepet rendez, — melynek műsora a következő: 1. Kossuth dal. Gaál Ferencz. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Juhász Sándor. 3. Kossuth emlékezete. Irta és szavaltja: Acsay Lajos. 4. Hymnus. Erkel F. Előadja: a főiskolai énekkar. 5. Emlékbeszéd. Tartja: Kun Bela. 6. Szózat. Egressy B. Előadja: a főiskolai énekkar. 7. Kossuth sírja. Abranyi E. Szavaltja: Kovács Zsigmond. 8. Kossuth induló. Merczy. Előadja: a főiskolai énekkar.

* **Helyettesítés.** Varga Emil dr. III. kerületi orvos a ho 22-én Rómába megy a zarándok utra. Távolléte alatt Szalay Béla dr. városi vegysz helyettesíti.

* **Márcz. 15 ike H. Szoboszlón.** Mig Hajdúvármegye a maga hivatalos ünnepe apr. 11-én fogja tartani, addig a hajdu városok egytől-egyig nagy fényűző ünnepelték meg a szabadság születésnapját. Így H.-Szoboszlón — mint levelezőnk írja — az egész város örömben úszott már kora reggeltől kezdve, mikor az ev. ref. templomban istentisztelet volt, utána pedig a város piacán rendezett ünnepséget Kovács Gyula polgármester nyitotta meg a városi hatóság nevében. Az ünnepi beszédet — mely öríási hatást tett — F e h é r Gábor arvaszeki ülnök mondta. A beszéd után K ö r n e r Béla szavalt igen szépen egy alkalmi költeményt. A hangulat az egész napon át lelkes volt, este pedig nagy bankettel ülték meg az 50 éves évfordulót.

* **A debreczeni vadászársulat** tudvalóleg elhatározta, hogy facánokat tenyész a Cs. ren. A határozatot gyorsan követte a tett is, mert a vadászársulat harmincz faczánt hozatott s azokat tegnap bocsátották el a Cserén. Az őszig természetesen senkinek sem szabad a facánokra vadászni.

* **Kedves innepélyt** rendeztek ma d. e. a Svetits intézet növendékei szeretett tanítónőjüknek, P e k á r Józsa k. a.-nak a névnapja alkalmából. A virágokkal gyönyörűen feldíszített teremben a növendékek énekkara fogadta az ünnepeltet. Majd Zvolenszky Margit II. o. t. köszöntötte fel társai nevében a rajongásig szeretett tanítónőt, aki szeretettel méltó bánásmódjával s finom modorával a legnagyobb mértékben kiérdemelte tanítványai szeretetét s a szülék tiszteletét. Végül a szebb-nél-szebb ajándékokat adták át a tanítványok.

* **Nincs többé kegyelem!** A mulandóság kérelhetetlen molochja ime megadta a kegyelemoldóest ennek a legszebb emberi erények egyikének is. Valaminthogy nincsenek többé kopasz fejek, azoképen nem lesz ezentúl többé «kegyelem» se az emberiség megtévedt bűnösei számára. Nem lesz «kegyelem» és ezzel együtt nem fog többé fajni az igazságügyminiszterek feje, hogy valjón helyen alkalmazták-e ezt az emberi erényes eszelekedetet s nem lesznek többé restancia sem a minisztérium kegyelmi osztályában. A nagyszágos táblabíró urak akik kéjleleg alkalmazták Csemegi Károly szabadalmazott törvényszakaszait a szegény szerencsétlen bűnösökre, akik tömérdek kegyetlen és kegyetlenebb halálos ítéleteikkel oly sok dolgot és annyi restanciát szereztek az igazságügy minisztérium kegyelmi osztályának, — ezek a nagyszágos táblabíró urak immár szabadon élvezhetik ezeket a szigorú paragrafusokat. A kegyelmi osztály nem fog panaszkodni többé, hogy nem grózi a sok kegyelmi kérvény elintézését, mert nem fog elintézni immár semmit. Mindennek pedig nagyon egyszerű magyarázata van, amely így hangzik: az igazságügyminisztérium kegyelmi osztályának vezetését B a u m g a r t e n Izidor

dr. volt budapesti ügyészre bíták, akinek tudvalevőleg olyan könyörölés szive van, hogy tárgyaló elnök korában a felsőbb bíróságok mindezen ítéletét leszállították. Ez a körülmény az, amiért nincs többé kegyelem! Nem mintha éppen teljesen lehetetlen volna, hogy Baumgarten dr. egy emberöltőben elfogadásra ajánljon egy kegyelmi kérvényt. Hanem azért, mert nem lesz bűnös ember aki az ő nevének hallatára le ne mondana minderről, a mi «remény» Nem lesz, a ki kegyelemért folyamodjon és így nem lesz többé kegyelem!

* **Személyi hír.** Klobucsár Győző lovassági felügyelő tegnap óta városunkban időzik s szemlélet tart a 2 honv. huszárezred tisztikara felett.

* **Akadémiai kard-vívóverseny.** A márczius 6-ra hirdetett akadémiai vívóversenyt vissza vonhatatlanul márczius 20-án tartják meg a tornacsarnokban. Sz. Benedek vívómester vezetése mellett. A verseny bíráló bizottságának tagjai lesznek: Flor huszárszázados, Pallaghy honvéd főhadnagy, Iványi Gyula (Budapestről), Porzolt Gyula, miniszteri osztálytanácsos, és Bereczky Lajos városi tisztviselő. A jury a helyszínén választ elnököt. A versenyen való részvételre eddig jelentkeztek: Konyai Kiss Albert és Négyessy Szepesy László (Kassáról), ifj. Sz. Benedek Gyula (Miskolcra), Führer Mór (Nyiregyháza) Bay Lajos (Budapestről), és Sz. Benedek Gy. Debreczenből részt vesznek: Harstein Nándor Ormódy Vilmos, Bay jogász. A mai napon Nyír i Aladár, a magyar folyam és tengerhajózási társaság hivatalnokai sürgönyileg jelentette be hogy a holnapi vívóversenyen részt vesz.

A verseny sorrendje a következő:
I. Oszdtályozás küzdelem. II. Pulttverseny (Párhaj küzdelem); 4 voltira. III. Akadémiai verseny. 6 voltira. Díjak: I. győztes arany díja. II. győztes arany díja. III. győztes arany díja. IV. ezüst díjak. V. tisztelet díjak. Beletidő díjak I. hely 4 korona. — II. hely 2 korona. III hely (allóh-ly) 1 korona. Küzdők saját vívóeszközeikkel és öltönyükben mérkőznek.

* **Az adófizető közönség figyelmébe.** F. e. márc. 21 és 22-én azaz Heften és Kedden sorolás s takarítás végett a városi adó-pénztár és adókövető hivatalok zárva lesznek.

* **Adakozás a népkönyvtárra.** E héten adományoztak: Szabó Kálmán nagykereskedő 5 frt, márc. 12-iki bálón felül fizetők 2 frt, márc. 11-iki fodrászsegédek bálójában: Erős Jakab 5 frt 40 kr., Koráts József 1 frt. — Renc Antal és Bék József 50—50 qkr. — Róczka N., Tápai Mihályné, és Szegő N. 40—40 kr., Katicy József 30 kr., Katicy József 30 kr., Sehid Lajos 2 frt., N. N. 5 frt, összesen 10 frt 98. kr. Popper Alajosné, öz. Hegyi Mihályné, Szőlőssy Ferenccs és Lain Borsos Oda 2—2 frt, 50 kr. Rerzon Ödönné Killer Edéné, Muhárosi Jánosné és Szemere Lajos tanító 1—1 frt, öz. Berger Henrikné 1 csák krumpi.

* **Eljegyzés.** B á n László helybeli kereskedő eljegyezte L i p t b a y Róza kislányt. Az eljegyzéshez az ismerősök és jóbarátok jókívánatait fűződnek.

* **Nagy Andrásné asszonyomról** szól az ének a következőkben abból az alkalomból, hogy már többször észrevette Schönberger Vilmos rövidáru kereskedő, kinek a városbaza alatt van üzlete, hogy az ajtó elé kiakasztott tárgyakból holmi egymás hiányzott, fel szólította tehát alkalmazottjait, hogy a kiteendő tárgyakat erősen szegezzék ki. Ma a többek között egy kötő volt jó erősen kiszegve, s ez okozta vesztét Nagy Andrásnének, mert megletszett neki a kötő, s mivel azt birtokába keríteni okvetlenül szándéka volt, hát a nehéz munkába is bele fogott, már csaknem sikerült a terve és a kötővel kendője alatt setett tova, mikor a karosút egyik alkalmazottja megcsapta. Ugyanis a lopásnak egy asszony szemtanúja l é v é n beszólt az üzletbe, így került a tolvajná a II. ker. kapitánysághoz, hol azt állította, hogy a kötényt a földön találta, s mint illet a kapitányságnak akarta átadni. Ezt hajlandók lettek volna

elhinni, de a szemtanu ezzel szemben bizonyított, hogy a kötényt Nagy Andrásné a falról — ahova szegezve volt, — feszítette le. Nagyné kosárjában aztán többek között 1 fejkendő és 2 pár harisnya is találtatott, valamint 1 egy negyed kg. hus. Kiderült, hogy a fejkendőt tényleg vette, hanem ugyanaz alkalommal a 2 pár harisnyát Polgari Róza elárúsító cigány leánytól esent el. A hus — illetőleg — annak mennyiségét másfel fontra mondta és az ár tekintetében zavaros felvilágosítást adott, végül, mikor megmutatta, hogy hol vette, azt a helyet mutatta, ahol olyat általában nem is árulnak. — Ezekből kitűnt, hogy Nagyné az zonyom a lopást mesterségeként üzi. Ezért tehát a rendőrség börtönébe záratódott s ma délután lakásán hazkutatást tartanak, mert valószínű, hogy több lopott tárgyat fognak találni. Csak természetes ezután, hogy N a g y n é mindvédig konokul tagadott, s mikor börtönbe akarták vezetni sirásra fogta a dolgot és egyezséget ajánlott, nevezetesen, hogy az említett tárgyakat kifizeti. Természetesen Erdélyi fogalmazó ur kijelentette, hogy nem egyezkedik.

* **Megszökött okirathamisító** Rubinger József nyergességé maganokiratokat hamisított s megszökött. A deb. írvszék elrendelte országos körözését.

* **Újítás a postánál.** Debreczen postaforgalma egyre jobban emelkedik és a jelenlegi postaház mind szűkebbnek bizonyul. Remélik, hogy rövidesen oly czelszerű újítás léphet életbe, a mely nagyban elő fogja segíteni a postai szolgálat már jelenleg is örvendően észlelt gyorsaságát. A népkert déli oldalán már megkezdtek a vasúti felvételi épület munkálatait, mihelyt ez készen lesz a sok nagyobb vasúti postahivatal fogja vevetni az összes érkezett anyagok levelek csomagok feldolgozását s onnan kézbesítik a városba. A városi posta hivatalnokai csupán a levelek, csomag, pénz stb. küldemények feladását eszközölheti majd a közönség.

* **Iskolamulasztók.** Az iparhatóságnál tegnap 250 iparostanonczot büntetett meg Boldizsár Kálmán dr, mert az ipariskolából igazolatlanul több órán át elmaradtak.

* **Egy elzúllott öngyilkossági kísérlete.** Már kora gyermekéskében erőt vett rajta az a gyögyíthatlan kór, melynek következtében uton utfele eszméletlenül rogyott az utca közepére, honnan a könyörületessé szállították a kórházba. Balogh Eszti szövéti születésű leány már évek óta minden héten megjárja az utat a kórházból a városba, de nincs orvos, nincs segítség az ő nagy bajára. A leány azóta a szegény emberek bu felejtőjében keres vigasztalást. — Issza a palinkát, részeg mindég s ilyenkor talán elfelejti nagy szerencsétlenségét. — Tegnap éjjel is ilyen állapotban hozták be taligán s mikor a cellában kijözanodott, elgondolta szerencsétlen életét és a még reája következő nyomort a egy őrizetlen pillanatban nyakára hurokolt fejkendőjét s megakarta magát fojtani, a hörgést azonban egy a mosó konyhában dolgozó leány meghallotta és meg idejében meggátolták a halni vagyó leányt tettében.

* **A zúllás utján.** Egy szegény volt tanítóról szól a hivatalos jelentés. Az utóbbi időben az ivásnak adta magát. Tegnap ilyen állapotban ugy esett el, hogy elborította a vér. A kórházba szállították.

* **Megugrott ékszerlovaj.** Tegnap egy — a munkaszentályhoz tartozó — nő állított be Löfköves ékszerész üzletébe és egy tömör aranyláncot kínált eladásra tíz forintért. Mivel az aranylánc sokkal többet ért, az ékszerész előt gyanusnak tűnt fel a dolog és vallatára fogta az asszonyt, ki sámsoni illetőségűnek mondotta magát és azt állította, hogy a láncot Nagy-uj-utczán lakó rokonától kapta. Az ékszerész egyik segédjét elküldte az asszonyval az állítólagos rokonhoz, de utközben az enyveskező eladó alaposan kerekelt oldott, ott hagyván az ékszer a segéd kezében. A láncot tulajdonosa a II. ker. rendőrségnél átveheti.

* **Szántás-vetési próba** lesz holnap H-Szoboszlón, melyet R á c z Géza és társa rendez ott. Az érdekes próbáról betőn bővebben megemlékezünk.

* **Halálozás.** Vettük és részvétellel közöljük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó férjnek, páratlan jó apának, fiúnak, testvérnek, sógornak, és afdott emlékü rokonnak néhai polgár ERDŐDI Mihálynak f. hó 17-én d. e. 11 órakor életének 42-ik, boldog hazaságának 19-ik évében hgszas szenvedés, de különösen 4 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 16-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Timár utca 2297 sz. úazunktól a nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan-utczai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességetekre rakonainkat, barátainkat szomrodott szível mnghivjuk. Debr. 1898. márc. 17. Bánaos neje: öz. P. Erdődy Mihályné szül. Balogh Zsuzsanna. Gyermekai: Erzsebet, Daniel, Maria, Margit, Julianna és Mihály. Édes anyja: öz. P. Erdődy Dánielné, szül. Farkas Eszter Testvérei: Erdődi Julianna férjével Szabó Alberttel ev. ref. tanító, Erdődi Erzsebet férjével Pájer Ferenccs és gyermekei. Erdődi Zsuzsanna férjével Sörös János ev. ref. lelkész és gyermekei. Sógorok: Polg. Balogh Ferencz gyermekeivel, polg. Bajogh Mihály, polg. Balogh János, polg. Balogh Miklós, polg. Székely Mihály nejevel Erdélyi Juliánnával és gyermekeivel és az elhunyt testvéreinek gyermekei, valamint számos rokonok nevében is, Áldás és beke lengjen drága porai felett! A temetést Gebauer »Érczkoporsó-gyár« tem. int. rendezi.

* **Újra színházi dohányzás.** A hazafias színházi darabnak H.-Böszörménybe is elment a hire. Nem is mulasztotta el Molnár Sándor hogy el ne jöjjön azt megnézni és mivel már Decreczenbe volt, hát egyttal le is itta magát Berugott állapotban ment fel a színházi kazatra s ott a tilalom daczára füstötte a debreczen dohánygyár terméte kurtá szivarát. A rendőr figyelmeztette a füstölés abbanhagyására, de erre nem volt hajlandó és miután magát igazolni nem tudta, hát bekísérték a hűvösre.

* **Zeneestélyek.** Rác Károly zenekarával ma a Hungária kávéházban zeneestélyt tart: A Magyarok zenekara pedig a »Bika-kávéházban.

x **A t. hölgyközönségnek.** A széke s főváros legszebb pontján, a Kristóf-terén Császár, Berzen és Társa féle előkelő divat üzletet két fiatal kereskedő Merza és Pongor vették át és folytatják oly mintaszerű üzletessel és előékenységgel, hogy a hölgyközönség a legnagyobb bizalommal fordul e kiváló üzlethez. Az agihs főnökök már visszatértek külföldi utjokról, hol a legtekintélyesebb gyárakból szereztek be a legújabb francia és angol divatelméket. A t. hölgyek saját érdeküket szolgálják, ha tavaszi szükségleteiket Merza és Pongor divatüzletében (Budapest, IV. Kristóf-ter. 2.) szerzik be, hol a legdivatosabb és legjobb kelmék ócsáron megvásárolhatók. Minták ingyen és bementve küldetnek.

IRODALOM.

Uj irodalmi vállalat. A magyar irodalom hűz legkiválóbb alakjaak életrajzát jellemképét és műveiknek vonzó, könnyen megérthető esztétikai méltatását fogja tartalmazni a most megindult „Nemzetünk nagy költői” című vállalat, melyből eddig háromfüzet hagyta el a sajtót ú. m. 1. Tompa Mihály élete és költészete. 2. Petőfi Sándor élete és költészete. 3. Arány János élete és költészete. Mind a háromnak Gaál Mózes a szerzője, kinek az irodalom terén előnyösen ismert neve elegeadó biztosíték arra hogy a vállalat ezélya tevesztett nem lesz.

Egy-egy füzet ára 20 krajczár és megjelknt Stampfel Károlynál Pozsonyban.

CSARNOK.

Az agglégényclubb titkára.

Irta: **Zivuska Andor.**

Folyt és vége.

A királyhagón tuli kopár béredek, hasz-szen visszhangzik a réztrombita egyszerű érczhangját, s ezer és ezer szív hevesen lüktető dobogása volt reá a válasz.

Szept. 16. piruló hajnalán bewaggonroz-ták a nagy gyakorlatot végig küzdött ezrede-kei aztán a már készen álló külön vonatokba.

A gép eles füttye hevesebb mozgásba hozta aztán még egyszer az ezer s ezer szívet s aztán a kerekek, megindultak lassan és a kopár béredek hosszan visszahangozták a nagy gyakorlatot megküzdött katonáknak a közepén nyitottvagonokból kiesapódó szabad-szeges notáját.

Szeptember 20. délutánján kiderült az ég a fővárosi lányok feje fölött újra, hazajött a gyakorlatra elment helyőrség egészen haza-jöttek hát a 14-es világos kék huszarak is.

Másnap, ép hogy megjött volt az ezred, Tarkóv főhadnagy eskőt tett fejére s diszt öltött magára s bekopogtatott a Mauserkutz ezredes irodájában, hogy 4 heti szabadságot kérjen, amit úgy gondola, majd Keresztszegen tölt el.

Az ezredes aztán azzal hozta zavarba a belépő Tarkóvot, hogy minden további bevezetés nélkül, csak gratulált neki.

Tarkóv egy perczig habozott s úgy érte hogy az még is kissé érthetetlen vajjon hon-nek dolog, hogy az ezredes már tudja, hogy ő völegény lett s a helyett, mit ő várt, hogy majd össze-vissza lepoconkondazza s s szem-re lobbantja, hogy katona ember nem szokta az elvet füstretenni mindjárt, ha két szép leány szem tekintete éri, most meg nagy örömmel megrázta kezét az es gratulál tiszta szívből neki.

De csupán egy perczig habozott magá-ban, megköszönte szépen az ezredes urnak jó kívánatát s aztán elővett az atilla zsebé-ből egy keskeny arczképet s mosolyogva nyujtá át az ezredesnek.

— Ezredes ur kérem, hogy ha nem sértem meg, fogadjá el tőlem menyasszonyom képet.

Nem kísértém leírni itt most azt, ami a főhadnagy szavait követte, ami is egy roppant nagy-nagy tévedésnek, mely az ezredes és a főhadnagy közt kölcsönösen fennállt, egyetlen csapással vágta ketté hozzá.

Mauserkutz kis híján a plafonig ug-rott, a mikor megtudta Tarkóv tette, azután meg leült, majd felugrott újra, arca elsáp-padt, majd viaszszínű lett s főt, mint egy megsebzett üldözőt vad s lábavai nagyokat dobantott a padlón.

Ugyanis az ezredes ur ahoz gratulált, a mi tegnap történt főn a clubb gyűlésén, a hol is Tarkóvot, a megüresedett titkári ál-lásról közfelkiáltással választá a kör meg, Mauserkutz ezredes javaslata folytán.

— Az ő elveinek letéteményese, az agglégény clubbnak leendő elnöke, az agglégény clubbnak közfelkiáltással választott titkára, a Johanna rend keresztes lovaga, mind semmi ezután, T a r k ó v y főhadnagy völegény es puetam.

Ilyen gondolatok keringtek össze Mau-serkutz agyát most, ilyen gondolatok fojtoga-tak torkát, valami csalódás, bosszu, meg ha-ragból összegyurt gombóczezal, a mint nagy lépésben mérte át meg át az e z r e d i r o-dáját.

Hanem hát Tarkóvnekördöge volt mégis, s-elid kéro haugja, ami másnak bizton nem sikerült volna — annyira megtörte Mauser-kutz harangját, hogy az meg azt is meg-igerte aztán, mit soha nem tett senkinek meg hogy az e s k ü v ö j é n násznagya lesz neki. Mikor Tarkóv az ezredes szobáját el-hagyta és forgós aranyos eskőjét homlokára nyomta, olyan félt gondolt:

— Talán ő mostan a legeslegboldogabb ember a világon! ?

Mikor Mauserkutzot Tarkóv elhagyta, eszébe tért újra a vén hadastyánnak mind-mi csak előbb fojtogatta torkát, benyomott tebat egy villam gombot s a belépő legényére ráfordult, hogy:

— Nyergelj!

— Egy séta lovaglás — gondola maBá-ban — nem fog ártani még sem!

Pár rövid percz mulva jelenté a le-gény:

— A ló nyergelve áll!

Mauserkutz fejébe csapta a sapkáját, kezébe vette lovag ostarát és lerohant a lépcsőn.

Az udvaron kapalódzó lóra jó lovas módjára felvetette magát s mért-mért nem, az ütestől eddig még megkímélt artatlan szép ló a hatalmasat sujtott — l o a g k o r b a c s á v a l.

Mint a villam vágatott el véle a pa-ripa.

Mikor aztán az ezredes jó pár kilométer-teren a kaszárnyát széles gyűrűben kerítő execier platz földjét begalloprozta, lépésbe szorítá nagyokat horkanó fáradt paripáját s

olyanfélét érzett, mintha az a szellő, a mely mig nyargalt, homlokát legyezte, ujjával szé-pen kiszántotta volna onnan azt a mérget, mely előbb még úgy fojtogatta.

Hanem azért mégis csak szétmorzolt fogai közt annyit.

Ezer bomba, kartács! Pedig milyen tit-kár vált volna belőle!

Miliom ördögje!! ki maradjon akkor agglégény manapság, ha az ilyen kifogástalan gentlemanek is megházasodnak.

Eladó italmérési szerelvények.

u. m. egy nagy jégsekreény Bor ss-fél, hor-dós és üveges Ser és Borhütésre 5 hűtő kor-sóval és egy kisebb jégsekreény palackos italok hűtésére, székek, asztalok, bolti álványok stb. Továbbá Cognac, Likőr s egyéb pálinkafe-lék, fehér és vörös borok palackokban és hekto-literenként, az italmérési üzlet beszüntetése miatt igen olcsó leszállított áron eladók **Posszert Já-nosnál** Debreczenben.

Gyógyszerek

Allatgyógyászati
czikkek.

fertőtlenítő és
kötszerek

Gummi feeskendők.

Irrigatorok.

Fényképezeti
szerek.

Különlegességek.

Liqueur

essenciák.

Padló-festékek.

Drogueriánkat

[Gyógyáru és illatszer üzletünket]

ajánljuk a t. közönség
figyelmébe.

FRANCISCS és JÓNA

Debreczen, Kossuth-uteza 3.

Angol, francia
és német

illatszerek.

Gyógy és pipere

szappanok.

Pouderek.

Fogporok.

Fogkefék.

Vasein és glicerín

készítmények.

Szővet festékek

stb.

Meghívás.

A Debreczeni faáru-raktár-szövetkezet

1898. évi márczius hó 27-én, vasárnap d. e. 10 órakor

a Takaré- és hitelintézet nagy-esapó-utczai 334-335 sz. házában
gyűléstermében

V. évi rendes közgyűlését

fojga tartani, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés és az 1897 évi zárszámadás előter-jesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. Határozathozatal a nyereség felosztása felett.
5. Az igazgatóság javaslata a szövetkezetnek részvénytársasággá átalakítása tárgyában.
6. Esetleges indítványok.
7. Az alapszabály 32. §-a értelmében 4 kilépő igazgatósági tag helyének betöltése.
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

Figyelemre vevendők a tagok, hogy az évi mérleg és zárszámadás, továbbá a zárszámadás szoló számadások, a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet telepén (Homokkert 258. sz. alatt) lévő üzleti helyiségben, a hivatatos órákban d. e. 8-12-ig és d. u. 2-6-ig megtekinthetők s azoknak egy-egy nyomtatott példánya ugyanott átvehető.

Kelt Debreczen, az 1898 márczius hó 9-én tartott igazgatósági ülésből.

Röszler Richárd

ig. elnök.

Dr. Orbán József

szöv. jogtanácsos, ig. jegyző.

1898. november hó 1-től
 Piacz-utczai 1829. szá-
 mu házunknál
a főpostával szemben
egy bolthelyiség
kiadó.
 Debreczeni ipar és ke-
 reskedelmi bank.

Debreczentől fél óra járásnyira az
 alsó-józsai uton az újföldön egy tanya

kiadó,

mely áll: 100 katasztrális hold szán-
 tóföldből, fölszerelve mindennemű gaz-
 dasági épülettel 5 hold dohány-
 engedély, 44 hold őszi vetéssel.

Tudakozódhatni a tulajdonosnál
 Jakabovits Aladár urnál,
 (Debreczen Kádás-utca 1831. sz.)

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírnöves háziasor ellentétli az idő megpróbáltatás-
 nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-
 lomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik köszvénynél,
 csúszal, tagszaggyatásnál és meghűléseknél és az orvosok
 által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
 valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
 elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
 szer, melynek egy használatán sem kellene hiányozni
 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden
 gyógyszerárban készletben van; főraktár.
 Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
 viselési alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
 több kisbottortól nézve van forgalomban. Ki
 nem akar megkárosodni, az minden egyes
 üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegy-
 zék nélkül nem valódi szerként vissza.
 RICHTER F. AD. és fia, ca. és kir. udvari orvosi, ROSSLAUF.

Meghívó.
 A debreczeni Első Takarékpénztár
LII-ik évi rendes közgyűlését

1898. márczius hó 20-ik napján d. e. 10 órakor
 Debreczenben, saját üzleti helyiségének tanácstermében (2-ik emelet) tartja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1897. üzletevről és indit-
 ványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozás e tárgyakban; az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a
 felmentvény megadása.
4. Igazgatósági indítvány, a felügyelő-bizottság díjazása tárgyában.
5. Felügyelő-bizottsági 3 rendes tag választása.
6. Felügyelő-bizottsági 2 póttag választása.

A mérleg és a nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő-
 bizottsági jelentések, a folyó 1898. évi márczius hó 14-től fogva, a pénztár helyiségében — a
 hivatalos órák alatt — megtekinthetők.
 Alapszabályaink 26-ik §-a értelmében e közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal
 bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1897. december 31-ig bejárólóg, a részvénykönyvbe
 bevezettek.

Csak akkor valódi,
 ha a háromszögű palack
 az itt levő szalaggal (vo-
 rós és feketenyomás sárga
 papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle

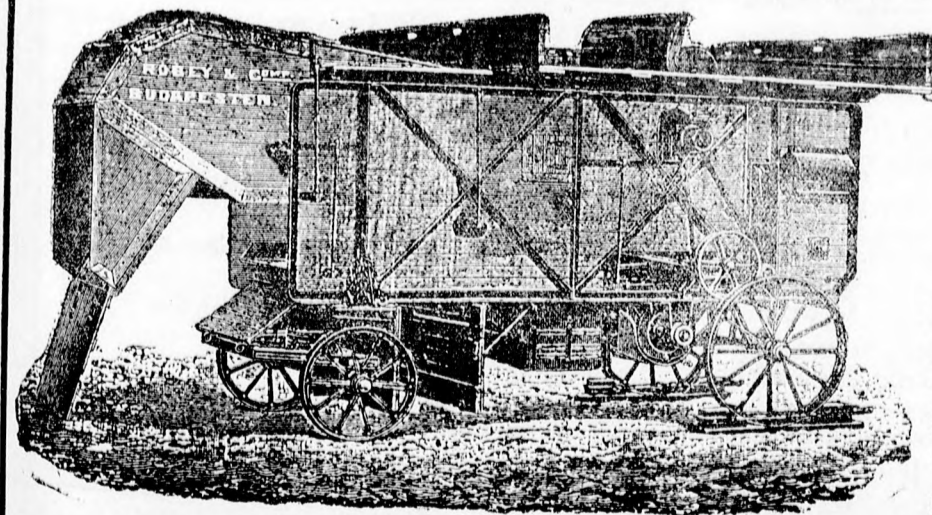
valódi, tisztított
májolaj

törvényileg védett csomagolásban
MAAGER VILMOSTÓL
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és
 könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is külö-
 nösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyek
 nál az orvos az egész testi szervezet, különösen mell-
 és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a
 nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását
 el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a
 gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint
 az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István,
 dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József
 Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére
Maager Vilmos, Bécs,
 III/3, Heumarkt 3.

Robey & Comp.

gépgyárosok
 BUDAPEST, IX., Rákos-utca 7—9. szám
 (az iparművészeti muzeum mellett.)

Legelső gyártói
a vaskeretes cséplőgépeknek.

Gőzmozgonyok, cséplőgépek, kazalrakó gépek,
 uti mozdonyok, vízszint fekvő talapzatos gőz-
 gépek, Cornwall gőzkazánok, magas nyomású
 vagy Compound Robey stabil-gőzgépek moz-
 dony-kazánal, malmok és malomberendezési
 tárgyak.
 Arjegyzékek és költségvetések kívánatra in-
 gyen és bérmentve.

Bámulatos olcsó árak ! Ifj. Kovács S.

ezégnél

Kossuth-utca 1-ső tkpénztár épület.

5000 pár
női, férfi és gyermek
csizpó
1 frttól kezdve.

Azonkívül

női és férfi

divat cikkek

alkalmi vétel folytán

mesés olcsó árban

beszerezhetők a

fenti czégnél.

Eladó kolompér.

Saját termésű rózsza kolompér 25 krtól kicsinyben és nagyban, apró rakni való mtrmázsánként

2 frt 50 krjával,

valogatott mtrmázsánként 2 frt 80 krjával. Kapható Sziv-utca 2004. sz. a. házban és megrendelhető ezen kívül **Hidvéger Mihálynál** Kádás-utca 1886. sz. a.

A Mauthner-féle hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel
valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapest, Andrássy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Serravallo China-bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. Braun udv. tanár, Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlehner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva

(Gyengék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.
Berlin 1895., Páris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, kitünő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemeesen használtatik. $\frac{1}{2}$ literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triestben

gyógyszerek nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

Tessék a czimre vigyázni!

Tessék a czimre vigyázni!

Alapított
1880. évben.

Hrabéczy Antal

vegyészeti gőzmosódája, műfestészete és tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 180. szám.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet, — mely 18 éves fenállása óta osztatlan elismerésben részesült — a modern technika legújabb eszközeivel **ujjonnan felszereltem és kibővítettem**, úgy, hogy az nemcsak a fővárosi, hanem a külföldi hasonló intézetekkel is képes versenyezni. Több oldalról hangoztatott kívánságnak megfelelően egy

fővárosi férfi szabót

alkalmaztam azon czélból, hogy a munkában adott férfi ruhák szakszerűen kijavittassanak és ki is vasaltassanak.

Festetnek: selyem, gyapju, pamut, fél-gyapju kelmék, mindennemű női ruhák egészben vagy szétbontva, buterkelmék, női jaquetek és uri öltözetek.

Tisztítatnak: Női, u. m. házi, utcza- és bál ruhák, a legvilágosabb és legvalótlanabb színű selyem ruhák, napernyők, uri öltözetek, szőnyegek és függönyök.

Katonatiszti lópokrócok festése és tisztítása.

Vidéki megbízások a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Alapított
1880. évben.

Tessék a czimre vigyázni!

Tessék a czimre vigyázni!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdáiban Debreczenben a főpostával szemben.